

Кам кардани талафоти нерӯ дар Тоҷикистон

Кишвар:	ТОҶИКИСТОН
Рақами лоиҳа:	55544
Бахши фаъолият:	Энергетикаи Авруосиё
Намуди эълон:	ДАВЛАТӢ
Категорияи экологӣ:	В
Санаи банақшагирифташудаи тасдиқкунӣ:	11 июни соли 2025
Ҳолат:	Мавриди омӯзиш қарор дорад
Санаи нашри ҳуҷҷат оид ба тавсифи мухтасари лоиҳа (ҲТЛ):	02 апрели соли 2025

Тавсифи лоиҳа

Пешниҳоди маблағгузорӣ барои азнавсозии шабакаи тақсимои нерӯи барқ дар минтақаҳои шимол ва ҷануби Тоҷикистон (“Лоиҳа”) дар шакли қарзи дорои кафолати давлатӣ дар ҳаҷми то 28 миллион евро ба Ҷумҳурии Тоҷикистон бо пешкаш намудани маблағҳои қарз ба ҶСК “Шабакаҳои тақсимои барқ” (“ШТБ”, “Ширкат”) - ташкилоти татбиқкунандаи лоиҳа. Маблағгузори Бонк барои насби низомҳои худкори пешниҳоди ҳисоб ва баҳисобгирии нерӯи барқи истифодашуда дар 9 шабакаи филиалҳои ширкат дар шаҳрҳои Бохтар, Кӯлоб ва Гулистон истифода мешавад.

Лоиҳа дар якҷоягӣ бо гранти сармоягузори муштарак ва гранти ҳамкориҳои техникӣ (ҲТ) аз ҳисоби Хазиनाи сармоягузори Осиё ва Уқёнуси Ором (APIF) Иттиҳоди Аврупо маблағгузорӣ мегардад.

Ҳадафҳои лоиҳа

Ҳадафи лоиҳа аз байн бурдани яке аз монеаҳои асосии рушди иқтисоди кишвар – сатҳи баланди бесамарӣ ва талафоти техникӣ дар шабакаҳои тақсимоӣ маҳсуб меёбад. Ҳадафҳои асосии лоиҳа аз инҳо иборатанд: (i) қонеъ гардонидани эҳтиёҷоти таъхирнопазир дар иваз намудани зерсохтори фарсуда,

(ii) мусоидат ба коҳиш додани талафот дар шабакаи тақсимот, (iii) ҷорӣ намудани инфрасохтори муосири пешниҳоди ҳисоб ва баҳисобгирӣ, беҳтар намудани интизоми пардохт ва ҷамъовариҳои маблағҳои пулӣ, дастгирии самаранокии амалиётӣ ва молиявӣ ва устувориҳои бахши энергетика.

Таъсир ба раванди гузариш

Холи арзёбии таъсири ҷашмдошт ба раванди гузариш: 70

- **Устуворӣ (аввалиндарача):** Лоиҳа ба баланд бардоштани самаранокии шабакаи тақсимот дар ноҳияҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҳисоби ҷорӣ намудани низоми пешниҳоди ҳисоб ва баҳисобгирӣ дар минтақаҳои шимол ва ҷануби Тоҷикистон мусоидат мекунад. Ин ба болоравии сатҳи шафوفият ва ҳисоботдиҳии фаъолияти шабака ва ниҳоят ба коҳишёбии талафот дар низом ва ба даст овардани даромади иловагӣ оварда мерасонад. Ғайр аз ин лоиҳа ислоҳоти бахши электроэнергетикаи Тоҷикистонро тавассути таҳияи Кодекси нави тақсимои нерӯи барқ ва таҳкими таҷрибаи банақшагирии сармоягузорӣ дар ширкат дастгирӣ хоҳад намуд.
- **Фарогирӣ (дуюмдарача):** Лоиҳа тавонмандии ширкатро барои мутобиқшавӣ дар оянда бо роҳи беҳсозии қобилияти он барои пешгӯии тағйиротҳои алоқаманд бо малакаҳои касбӣ дар шароити гузариш ба иқтисоди “сабз” ва рақамӣ дар оянда (дар натиҷаи ҷорисозии раванди нави пешниҳоди ҳисобҳо ва низоми баҳисобгирии ҳушманд) баланд хоҳад бардошт.

Маълумот дар бораи муштарӣ

ТОҶИКИСТОНИ СОҶИБИСТИҚЛОЛ

Қарзгир: Ҷумҳурии Тоҷикистон

Ташкилоти лоиҳа: Ҷамъияти саҳҳомии кушода “Шабакаҳои тақсимои барқ” дар натиҷаи тақсим шудани ширкати энергетикӣ ба таври амудӣ ҳамгирошудаи “Барқи Тоҷик” дар соли 2021 таъсис дода шуд. Ширкат барои истифода ва нигоҳдории тамоми шабакаи тақсимот дар Ҷумҳурии Тоҷикистон масъул мебошад. Ширкат моликияти давлатӣ аст.

Маълумоти мухтасар оид ба маблағгузориҳои БАТР

28,000,000.00 евро

Қарзи дарозмуддати дорои кафолати давлатӣ барои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳаҷми 28 миллион евро, ки маблағҳои он ба ҶСК “Шабакаҳои тақсимои барқ” (“Ширкат”) – ташкилоти татбиқкунандаи лоиҳа ҳамчун қарз пешниҳод мегарданд.

Арзиши умумии лоиҳа

43,000,000.00 евро

Қарзи дорои кафолати давлатӣ барои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳаҷми то 28 миллион евро, ки маблағҳои қарзии он ба ҶСК “Шабакаҳои тақсироти барқ” (“Ширкат”) – ташкилоти татбиқунандаи лоиҳа пешниҳод мегарданд.

Маблағгузори муштарак Лоиҳа аз ҳисоби гранти Хазиначи сармоягузори Осиё ва Уқёнуси Ором (APIF) Иттиҳоди Аврупо дар ҳаҷми 15 миллион евро таъмин мегардад.

Муҳтавои масъалаҳои экологӣ ва иҷтимоӣ

Лоиҳа ба категорияи В нисбат дода шудааст (тибқи СЭИ дар таҳрири соли 2019). Таъсирот/хавфҳои асосии экологӣ ва иҷтимоӣ, ки бояд ба инobat гирифта шаванд инҳо мебошанд: шароитҳои меҳнат ва кор, эҳтимолияти ҷудокунии замин ва маҳдудкунии дастрасӣ, тавонмандии муштарӣ оид ба масоили экологӣ ва иҷтимоӣ, идоракунии паймонкорон, хавфҳои алоқаманд бо ҳифзи меҳнат ва бехатарӣ, аз кор озод кардани ҷамъоварандагонӣ ҳаққи хизматрасонӣ ва ҳамкорӣ бо тарафҳои манфиатдор, ки бо ҷорисозии усулҳои нави пардохт (ҳисобкунакҳои ҳушманд) алоқаманд мебошад. Санҷиши ҳамаҷонибаи экологӣ ва иҷтимоӣ (СХЭИ) дар дохили ширкат гузаронида мешавад ва аз таҳлили таҷрибаи ҷорӣ дар соҳаи ҳифзи муҳити зист, саломатӣ, бехатарӣ ва иҷтимоӣ, ки муштарӣ истифода мебарад, аз арзёбии таъсирот ва манфиатҳо аз сармоягузориҳои пешниҳодшуда, ва инчунин аз арзёбии пешрафт ва риояи нақшаи амал оид ба ҳифзи муҳити зист ва соҳаи иҷтимоии (НАҲМЗИ) пештар ҳамоҳангшуда иборат хоҳад буд.

ШТБ, ки муштарии деринаи БАТР аз соли 2021 мебошад, дар натиҷаи ҷудо кардани ширкати энергетикӣ ҳамгирошудаи “Барқи Тоҷик” ба вуҷуд омад. ШТБ пешрафти назаррасро дар татбиқи Нақшаи амал оид ба ҳифзи муҳити зист ва соҳаи иҷтимоӣ (НАҲМЗИ) дар мавриди дигар лоиҳаҳои аз ҷониби Бонк маблағгузоришаванда нишон дод, ки дар бораи ин ҳисоботи охирин оид ба мониторинг шаҳодат медиҳад. Дар давоми якчанд соли оянда ШТБ дар барномаи ХТ оид ба таҳкими тавонмандӣ дар соҳаи ХМЗ ва И иштирок мекунад, ки он омӯзиши таҷрибаи пешқадами байналмилалиро (ТПБ) оид ба масоили соҳавии экологӣ ва иҷтимоӣ, мусоидат ба таҳияи низомии идоракунии масоили экологӣ ва иҷтимоӣ (НИЭИ) дар ШТБ ва дастгирии ҷорабиниҳои ҷорӣ алоқаманд бо НАҲМЗИ, бахусус онҳое, ки ба ҳамгироии НИЭИ нигаронида шудаанд, пешбинӣ мекунад.

Ҳамкории техникаӣ

Дар доираи Лоиҳаи мазкур супоришҳои зерин оид ба ҳамкории техникаӣ (ХТ) пешбинӣ шудаанд:

- Ба таври таҷрибавӣ қорӣ намудани таъмини нерӯи барқароршаванда ва дастгирии меъёрию ҳуқуқӣ, ки тавассути Хазионаи сармоягузорию Осиё ва Уқёнуси Ором (APIF) Иттиҳоди Аврупо маблағгузорӣ мегардад.
- Дастгирии татбиқи лоиҳа – мусоидат ба маркази татбиқи лоиҳаи Ширкат дар хариди мол, корҳо ва хизматрасониҳо барои лоиҳа ва пешниҳоди кӯмаки ташкилию техникӣ.
- Дастгирии ташкили барномаи таълимӣ якҷо бо муассисаи ОКТ (маълумот ва омӯзиши касбӣ ва техникӣ) бо мақсади таҳияи “Барномаи ба занҳо нигаронидашудаи сертификатсияи техникҳо оид ба ҳисобкунакҳои ҳушманд” тавассути иловакунии модули нав оид ба малакаҳои экологӣ ва рақамӣ барои навовариҳо.
- Дастгирии ислоҳот дар бахши электроэнергетикаи Тоҷикистон тавассути таҳия намудани Кодекси нави тақсимот ва таҳкими таҷрибаи банақшагирии сармоягузориҳо дар ширкат, ки аз ҷониби Хазионаи сармоягузорию Осиё ва Уқёнуси Ором (APIF) Иттиҳоди Аврупо ё донори байналмилалӣ маблағгузорӣ мегардад.

Хусусияти иловагӣ

- **Сохтори маблағгузорӣ:** Барои бонк пешниҳоди маблағгузорию дарозмуддат бо шартҳои, ки барои ин лоиҳаи инфрасохторӣ дар бозори маҳаллӣ мавҷуд нестанд, хеле манфиатовар аст.
- **Тағйири сиёсат, бахш, ниҳодҳо ё заминаи меъёрию ҳуқуқӣ:** Бонк дар рушди муколамаи сиёсӣ дар Тоҷикистон фаъолона иштирок мекунад. Бонк ислоҳоти бахшро дастгирӣ мекунад, аз он ҷумла тавассути мусоидат дар таҳияи Кодекси нави шабакаи тақсимот.

Маълумот барои тамос бо Ширкат

ҶСК “ШАБАКАҲОИ ТАҚСИМОТИ БАҶРҚ”

taqsimoti.barq@gmail.com

+992 37 229 5411

<https://shtb.tj/>

ҳиёбони Исмоили Сомонӣ, 64. ш. Душанбе, 734026